

עפ"א 52614/02/18 - עירית תל-אביב-יפו נגד רענן בן טובים

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"א 52614-02-18 עירית תל-אביב-יפו נ' בן טובים

לפני כבוד השופטת עמיתה מרים סוקולוב
מערכת עירית תל-אביב-יפו
נגד רענן בן טובים
משיב

פסק דין

בפני ערעור על הכרעת דינו של בית משפט לעניינים מקומיים בתל אביב (כב' השופט ע. מסארווה) מיום 8.1.18 לפיה זוכה המשיב מהעבירה שיוחסה לו בכתב האישום, החזקת כלב שאינו קשור ברצועה או בשרשרת במקום ציבורי, עבירה על סעיף 11 (א) לחוק עזר לתל אביב יפו (פיקוח על כלבים ובעלי חיים אחרים) התשס"א-2000 (להלן: "חוק העזר")

הרקע

המשיב ביקש להשפט בגין דו"ח שנרשם לו ע"י נציג המערכת בנוגע לאחזקת כלב שאינו קשור ברצועה במקום ציבורי. המשיב כפר בעובדות ונשמעו הוכחות.

לטענת המשיב כלבו זקן וחולני ועל כן נמנע מלקשור אותו, מסיבות רפואיות ומתוך דאגה לשלומו, לאחר שנוכח לדעת שקשירתו של הכלב מסבה לו מכאוב וסבל.

בית משפט קמא קבע בין היתר כי אם יוכח שקשירת הכלב מסבה לו מכאוב רב על רקע מצבו הבריאותי, וכי לא עמדו בפני המשיב אפשרויות סבירות אחרות, הרי שחובותיו של המשיב כבעליו של הכלב לדאוג לו גוברות על הוראות חוק העזר. בית משפט קמא דחה את טענת המערכת לפיה מדובר באיסור גורף ומוחלט ללא פתח למקרים חריגים.

עוד קבע בית משפט קמא כי דבריו של המשיב אמינים עליו והם שיקפו את המציאות כהווייתה לפחות מנקודת מבטו וכך גם דברי חברו. מסקנת בית משפט היתה: **"...מובילים למסקנה כי קיים למצער ספק כי מצבו הרפואי של הכלב היה קשה עד שקשירתו ברצועה על רקע רגישותו המתוארת עלולה היתה להסב לו מכאוב וסבל עודפים."** (עמ' 4 להכרעת הדין שורות 12-14). לדברי בית משפט קמא כי: **"בהתאם לקביעות אלה, אני קובע כי הנאשם הצליח לעורר ספק ולכן הנטל עובר אל התביעה לסלק הספק שהותיר הנאשם. לא היה בפרשת התביעה או בחקירתו הנגדית של הנאשם כדי לפוגג את הספק האמור..."** (עמ' 4 להכרעת הדין שורות 16-20).

עמוד 1

מהטעמים הללו, זיכה בית משפט קמא את המשיב מחמת הגנת הצורך, הגנת זוטי דברים, או לפי דוקטרינת הביקורת המנהלית בפלילים.

להלן בתמצית טיעוני המערער:

1. טעה בית משפט קמא כאשר קבע כי גם איסורים מוחלטים כפופים לדין הכללי כגון סעיף 8 (א) לתקנות צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים) תקנות אלה אין להם דבר עם חוק העזר מכוחו הועמד המשיב לדין ואין להם דבר עם דרכי אחזקת כלב במרחב הציבורי.
2. גם אם האיסור נשוא הדיון כפוף לדין הכללי, לרבות הסייגים לאחריות הפלילית וההגנות השונות, הרי שהמשיב לא הביא כל ראיה ממשית או תעודה רפואית מוטריןר שבדק את הכלב, המוכיחה את הטענה והמסמכים שהובאו אינם קבילים.
3. טעה בית משפט קמא כאשר הסתמך על נ/3 לאחר שקבע כי איננו קביל "בהיבט הקביעה עצמה של המומחה" וראה בה המלצה של הוטריןר לאשר לכלב ללכת ללא רצועה.
4. טעה בית משפט קמא כשקבע כי הכלב איננו מסוכן רק על סמך עדות המשיב. מדובר בכלב גדול שיכול לגרום לפחד וחרדה למי שמפחד מכלבים.
5. טעה בית משפט קמא כאשר התעלם מתשובותיו של הפקח בין היתר לשאלות בית משפט קמא, המלמדות שהאירוע דן היה אירוע רגיל מבחינת הפקח וכי לא ראה כל תופעה חריגה אצל הכלב המצריכה הפעלת שיקול דעת.

דין והכרעה

לאחר ששמעתי בהרחבה רבה את טיעוני ב"כ הצדדים ועיינתי בחומר הראיות שבתיק בית משפט קמא, שוכנעתי כי דין הערעור להתקבל.

אין חולק כי המשיב החזיק את כלבו ללא רצועה או שרשרת במקום ציבורי וזאת בניגוד להוראת חוק העזר לפיו אין להחזיק במקום ציבורי ובעל כלב לא יאפשר לכלבו להמצא במקום ציבורי, אלא אם הכלב קשור היטב ברצועה או בשרשרת.

לטענת המשיב, יש הצדקה למעשיו, וכי הוא לא קשר את כלבו מאחר והכלב זקן וחולה וקשירתו כרוכה בגרימת מכאוב

וסבל לכלב.

כאמור, בית משפט קמא קבע ואני מקבלת את קביעתו לצורך העניין, כי גם בעבירות שהן **"איסורים מוחלטים"**, למרות שלא נקבע כי בענייננו מדובר בעבירה מסוג **"אחריות קפידה"**, כפופים לדין הכללי דהיינו, לסייגים לאחריות פלילית ולהגנות שנקבעו בחוק העונשין.

נשאלת השאלה האם במקרה דנן, אכן הוכח סייג לאחריות פלילית או הגנה אחרת.

כפי שציין בית משפט קמא לא הוגשה חוו"ד רפואית של מומחה לפיה קשירת הכלב כרוכה כשלעצמה בגרימת מכאוב וסבל נוספים לכלב. אולם, בית משפט קמא נתן אמון בדברי המשיב שהותיר עליו **"רושם חיובי ואמין"** וקבע כי המשיב לא הציג מצג שווא לפיו כלבו חולה, או שקשירתו מסבה לו כאבים, במטרה לחמוק מתשלום הדו"ח שניתן לו בגין אי קשירתו.

התרשמותו של בית משפט קמא היתה **"...שדבריו של הנאשם שיקפו את המציאות כהוויתה, לפחות מנקודת מבטו"**, כמו כן נתן בית משפט קמא אמון בעדות חברו של המשיב. בית משפט קמא סבר כי למרות שהמשיב איננו מומחה ברפואת בעלי חיים, הוא מכיר את נפש וגוף כלבו יותר מכל ולכן אין צורך בחוו"ד מומחה ודי בעדותו של המשיב ובלבד שתתקבל כאמינה, לפיה הקשירה גורמת לכלב נזק ופוגעת בו קשות.

באשר למסמכים שהוגשו ע"י המשיב, בנוגע למצבו הרפואי של הכלב, קבע בית משפט קמא כי חלקם איננו קביל ויש להתעלם מהם.

לסיכום, בית משפט קמא פסק כי המשיב הצליח לעורר ספק, והנטל עובר למערערת לסלק ספק זה.

סבורתני כי שגה בית משפט קמא בכל הנוגע לנטל ההוכחה המוטל על המשיב. בענייננו מדובר בטענת הגנה שהעלה המערער לפיה למרות האיסור שבחוק העזר, לאפשר לכלב ללכת במרחב הציבורי ללא רצועה וללא שרשרת שמטרתו להגן על שלום הציבור, הרי שבמקרה חריג זה מחמת מצבו הרפואי הקשה של הכלב לא נעברה עבירה ויש לפטור אותו מהקשירה. הנטל להוכיח את טענת ההגנה דנן מוטל במלואו על המשיב ועליו להעלות ספק סביר באשמתו. לא על המערערת מוטל הנטל להסיר ספק זה כפי שקבע בית משפט קמא.

למרות העובדה שבית משפט קמא נתן אמון בדברי המשיב ועדו ומקובלים עלי דברי בית משפט קמא כי המשיב אכן מכיר היטב את גופו ונפשו של כלבו וכי לא הציג מצג שווא בנוגע למצב בריאותו, אין די בדברי המשיב ועד ההגנה ובהתרשמותם הסובייקטיבית והבלתי מקצועית, בכל הנוגע למצבו הרפואי של הכלב, על מנת להוכיח כי קשירתו מסבה לכלב החולה כאבים מיוחדים כנטען. גם המסמכים שהתקבלו ע"י בית משפט קמא הם מסמכים שהוכנו על ידי המשיב ואין בהם די.

לצורך העלאת ספק סביר באשמתו, היה על המשיב לצרף חוו"ד מקצועית של מומחה ווטרינר ולהוכיח באופן

אובייקטיבי את החריג הנטען. דהיינו - את מצבו הרפואי המיוחד והחריג של הכלב וכי מצב זה איננו מאפשר את קשירתו.

הנטל המוטל על המערערת הוא להוכיח את העובדה שהכלב התהלך לא קשור במרחב הציבורי וזאת עשתה המערערת. עתה עובר הנטל אל המשיב להוכיח את טענות ההגנה ולהעלות ספק סביר באשמתו. זאת לא ניתן לעשות מבלי לצרף תעודת רופא - ווטרינר כחוק בעניין מחלתו של הכלב והעובדה שמחמת מחלתו וכאביו לא ניתן לקשור אותו. אין די בדבריו של המשיב ובדברי עד ההגנה, גם אם בית משפט קמא נתן בהם אמון מוחלט, על מנת להעלות ספק סביר באשמתו.

אשר על כן, אני מקבלת את הערעור, מרשיעה את המשיב בעבירה נשוא כתב האישום וגוזרת עליו את הקנס המקורי נשוא הדו"ח, בסך ₪ 475 אשר ישולם תוך 30 יום מהיום.

ניתן היום, ט"ו אייר תשע"ח, 30 אפריל 2018, בהעדר הצדדים.